

Müşahhas deliller ve iman imtihanı

Semih bey: “1-Kur’ân’ın birçok ayetinde düşünmemiz istenirken, somut kanıt gösterilmeden iman kavramından söz edilmesinin hikmeti nedir? 2-Yaratıcı’nın ibadet istemesinin hikmeti nedir? Sevgi içimizde değil midir? 3-Peygamberler de insan oldukları halde, onlara Allah’ın varlığı somut bir şekilde kanıtlanıyor. Peki diğer insanlardan bu neden esirgeniyor? Burada ayırım yapılmış olmuyor mu?”

BÜTÜN ÂLEM SOMUT DELİLDİR

İslamiyet’te iman, gayba imandır. Bununla beraber, imanın özünde istediğiniz tarzda somut kanıt sayısız derecede vardır.

Bütün âlem sonsuz kudrete, rahmete ve san’ata kanıttır. Bunca âlem, bunca yaratılmışlar ve bunca eserler Yaratıcıya, kudret ve rahmet sahibine ve Sani-i Zülcelal’e sayısız somut kanıttan başka bir şey değildir.

Kur’ân birçok ayetiyle aklımıza somut kanıt sunar. Mesela der ki:

“Hayvanlarda size deliller vardır: Zira size onların karınlarındaki işkembe ile kan arasından, halis bir süt içiriyoruz ki içenlerin boğazından afiyetle geçer.”¹

Kan ve fişkı ortasında süt yaratan Halık Teâlâ, kendi varlığına ve rahmetine kanıt olarak sütü gözümüze sokuyor!

Bundan daha etkili somut kanıt aranabilir mi?

İMAN BİR İMTİHANDIR

Diğer yandan, iman bir imtihandır. Vicdanla hissedilir, kalple şahadet edilir.

Beş duyumuzla tespit edilmez.

Zaten beş duyumuzla tespit edilen bir şeye iman denmez!

Dolayısıyla somut kanıttan kastınız, imanın beş duyu organımızdan birisi ile tespiti meselesi ise boşuna bekliyoruz demektir. Çünkü gözümüzle gördüğümüz, elimizle dokunduğumuz, kulağımızla işittiğimiz bir şeye biz iman ettik demiyoruz; gördük, dokunduk, işittik diyoruz. Görmek, dokunmak ve işitmek ise, imanın verdiği hazzı, huzuru, sevabı ve feyzi vermez.

Peygamberlerin de görme, dokunma ve işitme duyularıyla imanı tespitleri mümkün olmamıştır. Peygamberlerin imanını da gayba imandır. Dolayısıyla peygamberlere iltimas geçilmiş değildir.

Bilakis Peygamberler herkesten ziyade gayba iman etmişlerdir ve herkesten ziyade imtihana tabi tutulmuşlardır.

İBADETE MUHTAÇ OLAN BİZİZ

Allah'ın bizden ibadet istemesine gelince...

İbadete Allah'ın değil; bizim ihtiyacımız vardır. Hasta olan biziz ve ibadetle hasta kalbimizi tedavi etmeye, azgın nefsimizi ıslah etmeye, kör hissimize ve zorba hevesatımıza istikamet vermeye muhtaç olan biziz!

Bu konuyu Bediüzzaman Hazretleri bir misal ile açıklıyor.

Mesela sen hastasın ve doktora gidiyorsun, tedavi oluyorsun.

Doktor sana reçete yazıyor ve bu ilaçları kullanman için sıkı sıkıya tembih ediyor.

Sen, "Ey doktor! Ne münasebet! Benim ilaç kullanmama senin ne ihtiyacın var? İster kullanırım, ister kullanmam! İyileşme isteği benim içimde değil midir?" diyebilir misin?2

Aynen bu misalde olduğu gibi, sevgi benim içimde var; ister ibadet yaparım, ister yapmam demeye bizim hakkımız yoktur.

Eğer böyle diyerek ibadetten uzaklaşırsak, kalbimiz katılaşıp, vicdanımız körleşir ve şeytan bizi kendine esir eder.

Allah'a kul olmaktan kaçarken, nefsimiz bize biner ve şeytana kul olmaktan yakamızı kurtaramayız.

SEVGİ İÇİMİZDE Mİ?

İçimizdeki sevgiye gelince...

İçimizde Allah sevgisi olabilir şüphesiz. Olmalıdır da. Bu tabii ki güzel şeydir.

Fakat bu yüce sevginin göstergesi imandır, ahlâktır, ibadettir.

Öte yandan bu sevgi iman ile, ahlâk ile, ibadet ile takviye ve himaye ister. İçimizdeki Allah sevgisi güçlendirilmez ise, korumaya alınmaz ise, huylarımızda ve davranışlarımızda varlığını hissettirmez ise, yalın haliyle bizi mesuliyetten kurtarmadığı gibi, zamanla dünyevî menfaatler yüzünden körleşebilir.

Dipnotlar:

1- Emirdağ Lâhikası, s. 368.

2- Lem'alar, s. 329